

Weichbild magdeburski w układzie śląsko-małopolskim.**Wersja sandomierska**

Rękopis Biblioteki Narodowej BOZ 90, k. 45v–46v

Odczyt: Maciej Mikula

Prolog*[k. 45v]* Incipit ius municipale de Theutonico in Latinum.

Et sic incipitur prologus.

[I]n nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti Amen. Primo dicit de summa Trinitate et fide, et hoc opus locatum est supra firmum fundamentum, de quo [/] dicit Apostolus: Fundamentum nemo aliud ponere potest, preter id, quod positum, quod est Christus. Ubi enim Christus fundamentum non est, ibi nullus boni potest superesse edificium ad invocacionem summe et individue Trinitatis. Exemplum laudabile me compellit et ratio violenta, quia hoc a maioribus factum esse dinoscitur, quod a minoribus est, ut sit completum. Et mos retinendus fidelissime vetustatis, licet eum non exemplis, sed legibus est iudicandum, verum tamen exemplum aliquis potest sequi maxime, ubi recte aliquod factum intuetur. Ad probandum, si quidquid in quolibet principio a gloria Trinitatis debeat auxilium peti, sola ratio sufficere potest, cuilibet enim rei potentissima pars est principium, et ex his, que inordinate inchoate sunt, non possunt ordinabiliter agi. Per se patet, qualiter bene et laudabiliter omnia geruntur, si principium fuerit decens et amabile Deo, et vix in vero peragantur exitu, que malo inchoate sunt inicio. Quibus omnibus luce apparet, quod finis laudabile a bono dependet principio et tanquam suo maiori subiacet et maioribus manus vertitur et ibi caucius est agendum. Ipsa est enim benedicta Trinitas, in cuius nomine et consilio omnis *[k. 46]* actus progreditur. Sic {sic} enim ad omnipotentis Dei auxilium debemus oculos erigere, ut non in artis sciencie, eloquencie iaculis confidere debeamus, sed omnem spem et omnem propositum erigamus ad providenciam Trinitatis, ipsa enim laboratoribus aurem apperit et inclinat: Apprehendite etenim disciplinam et sapienciam, nequando irascatur dominus et ne pereatis de via iusta *[Ps 2,12]*. Nos sermo propheticus exortatur, felix exortacio, dulce consilium; qui enim est sapiencia, iusticia, veritas, fortitudo, et sancitas. Et qui ignorat sapienciam et Scripturas, Christum ignorare ex scriptore testimonio prohibetur. Christus etenim Dei virtus est et sapiencia, ignorancia autem Scripturarum ignomi[ni]a est Christi iuxta apostolicum. Apprehendit siquidem sapienciam, qui insipenciam procul pellit, egressus enim unius alterius operatur ingressum. Cum renuntiatur improbitati, nascitur virtus. Qui enim sapienciam non apprehendit, inproperabitur ei a Domino, et ideo sacerdocio non fungetur et in tenebris ignorancie latitans, mentis oculis excecatus iusticiam invenire non poterit. Sine qua, et ceterarum virtutum in ipso fulgeant radii, pro nichilo reputantur, ipsa enim, que inter ceteras virtutes [/] perfectissima dicitur, que iura omnibus distribuit et ea causa iusticie appellatur, ut elegit in autoribus, ut omnes obediant iudicio. Hec est enim illa virtus laudabilis,

que diffinitione mobilitate diffinitur. Iusticia ergo constans et perpetua voluntas, ius suum cuilibet tribuens, que concupiscencie conatus sua virtute exprimit ac desiderat reservare, ut in prohemio decretalium. Cum igitur subiectum libri presentis nullum sit aliud ponere preter ius et iusticiam, felix liber cui tam mobile [s] famulatur subiectum, felix, inter cuius verba liber iste sic mire fasciculus poterit comemorari. Merito igitur, qui opus tantum egreditur, ut librum signatum septem sigillis apperia[t], summe Trinitatis auxilium expertet [s] et inploret. Ergo siquidem inter ceteros lectores minimum me reputans et ignorancie mee tenebras non ignoratus, excusare me deberem, cum propheta dicente: ·A,·a,·a· Domine Deus, nescio loqui, qui ego puer sum [Jr 1,6], [k. 46v] quoniam altus est puteus sciencie sapiencie, et non est cum quo hauriam, que[m]admodum mulier Chananea, cum de Dei omnipotentis, qui aquam vivam distribuit et largitur, confisus de misericordia opus presens egrediar spem firmissimam gerens, quod de fonte graciaram suarum ad siccitatem meam rivulum demonstrando, de pane sue consolacionis, ne in via deficiam, buccellam michi porrigat. Ne igitur prolixitas, que frequenter parit fastidium, sermonem protrahat inmensum, sed attendens, quam omne artificium per exercitium recipit incrementum, sciencie vel eloquencie iaculis confisus, sed omnem [/] spem, omnem propositum refferrens ad omnipotentis Dei legis consilium, que est omnium vera salus. Sed quoniam scriptum est, ut nemo alciorem locum in scolis teneat, nisi cui laborum assiduitas et studiorum prolixitas sufragatur, ego fundo principium super lapidem angularem, qui es[t] Christus [/] Alpha et O[mega], principium et finis.

Explicit pr[o]logus.

[hasła: prolog]